

Základná škola s materskou školou J. Nižnanského 1, 919 27 Brestovany

Výchovný program školského klubu detí

„Výchova je to, čo v človeku zostane, keď zabudne čo sa naučil.“

(B. Skinner)

Forma výchovy a vzdelávania	Celodenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	28.08.2023
Dátum prerokovania v rade školy	27.09.2023
Platnosť výchovného programu	01.09.2023 – 31.08.2027
Zriaďovateľ	Obecný úrad Brestovany 919 27 Brestovany

Obsah

ÚVOD	3
1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY	4
2. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	6
3. VÝCHOVNÝ JAZYK	6
4. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY.....	6
4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	6
4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami.....	7
4.1.2 Sebarozvoj a svet práce.....	8
4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda	8
4.1.4 Spoločnosť a príroda.....	9
4.1.5 Kultúra a umenie.....	10

ÚVOD

Školský klub detí ako súčasť Základnej školy s materskou školou , J. Nižnanského 1, Brestovany je školské zariadenie, ktorého činnosť je zameraná na prípravu na vyučovanie, záujmovú činnosť a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových aktivizujúcich metód a foriem práce, aplikovanie humanistickej výchovy, využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, spolupráca s vyučujúcimi. Prijímanie detí do školského klubu detí nepodlieha prijímaciemu konaniu. Kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti chceme i naďalej zvyšovať zlepšením materiálnych a priestorových podmienok na realizovanie špecifickej záujmovej činnosti.

Vo výchove a vzdelávaní kladieme dôraz na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, permanentnú humanizáciu výchovy, na rozvoj kľúčových kompetencií vedomostí, zručností a schopností detí získaných na vzdelávaní v základnej škole. Preferujeme, rozvoj samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie a za svoje konanie , aktívne využívanie voľného času a zmysluplný rozvoj osobnosti. Režim dňa v školskom klube detí zohľadňuje striedanie činností, pričom rešpektuje najmä potrebu žiakov na oddych, relaxáciu, osobnostný rozvoj, uspokojovanie záujmov a pokoj pri písaní školských úloh.

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Hlavnou činnosťou ŠKD je nenáročná činnosť zameraná na prípravu na vyučovanie a uspokojenie a rozvíjanie záujmov detí v čase mimo vyučovania (aj v čase školských prázdnin – podľa záujmu) a vhodná oddychová a relaxačná činnosť. Činnosť v ŠKD tvorí organickú jednotu s výchovným pôsobením rodiny a výchovno-vzdelávacou činnosťou vo vyučovacom procese.

Práca vychovávateľov je tvorivá výchovno-vzdelávacia činnosť, opierajúca sa o odborné vedomosti, naplnená ľudskosťou a láskou k deťom.

V súlade so školským zákonom hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v ŠKD je umožniť deťom:

- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti, a kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnosťnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,

- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty, získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- umožniť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.

ŠKD je medzistupňom medzi rodinou a školou. Hodnoty ,ktoré sú uznávané v našom ŠKD:

- LUDSKOSŤ – konať a myslieť bez predsudkov, udržiavať priateľskú atmosféru, spoluprácu, byť empatický, právo na omyl, možnosť napraviť svoje chyby.
- VZDELANIE – zvoliť vlastnú cestu vo vzdelávacích aktivitách a záujmových činnostiach ŠKD a rozvíjať ich, nebrániť iným a rešpektovať iných.

Podmienkou plnenia všetkých uvedených cieľov je vytvorenie prostredia, ktoré deťom umožňuje spoločnú činnosť v čase mimo vyučovania v nestresujúcich situáciách a funkčnom priestore, ktoré spĺňa podmienky tvorivosti, navodzuje kreativitu a dáva príležitosť k seberealizácii. Dôležitým prvkom je interakcia všetkých zúčastnených činiteľov, medzi ktoré patrí sociálna klíma školy, empatia vychovávateľiek . Režim dňa s dostatkem pohybu a navodením podnetných aktivít, otvorené vzťahy medzi vychovávateľmi, deťmi a rodičmi. Len pri zaistení týchto podmienok, môže školský klub plniť svoju sociálnu, relaxačnú, regeneračnú, kompenzačnú a výchovnú funkciu.

Snažíme sa :

- poskytnúť deťom priestor pre oddych a relaxáciu
- vytvoriť podmienky , aby sa deti mohli kvalitne pripraviť na vyučovanie
- podporovať deti k vytváraniu priateľským vzťahom s rovesníkmi
- pomáhať deťom realizovať sa v činnostiach, ktoré ich zaujímajú
- učiť deti aktívne a oddychovať
- podporovať tvorivosť detí

2. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V školskom klube detí výchovu a vzdelávanie realizujeme celodennou formou, ktorá je prispôsobená vyučovaciemu procesu.

3. VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovným jazykom v školskom klube detí je slovenský jazyk.

4. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy	Počet výchovno-vzdelávacích aktivít
Komunikácia a práca s informáciami	38
Sebarozvoj a svet práce	38
Zdravie a subjektívna pohoda	38
Spoločnosť a príroda	38
Kultúra a umenie	38

Výchovno- vzdelávacia činnosť v školskom klube detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Jednotlivé tematické oblasti implementujeme v rámci odychovej, rekreačnej činnosti alebo prípravy na vyučovanie aspoň raz za dva týždne.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia,

inklúzia, individualizácia a difereciácia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi.

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezenčné zručnosti

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská gramotnosť.

Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami	
1	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2	Vyjadrovať názory ústnou a písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7	Osvojiť si komunikačnú etiku.
8	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia informatizácia.

Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce	
1	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznaní sveta okolo seba
2	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na priamej úrovni empatie a asertivity.
3	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti..
8	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupina ako časť rastu života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda	
1	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti
5	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
6	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/ vychovávateľmi.
10	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj. Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda	
1	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.1.5 Kultúra a umenie

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina. Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie	
1	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a

	skúsenosti
2	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej s galerijnej pedagogiky.